

Δρόμοι της Καταγίδας

<http://www.athensvoice.gr/politismos/books/i-pio-eyanagnosti-thysia-ehei-tin-ypografi>

ΒΙΒΛΙΟ

Η πιο ευανάγνωστη «Θυσία» έχει την υπογραφή της Άννας Γαλανού
Η συγγραφέας μιλά για το πρώτο βιβλίο της τριλογίας «Οι δρόμοι της
καταγίδας»

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ

12.04.2017 - 11:00

ΤΕΥΧΟΣ **610**

Ιστορικά γεγονότα και μυθοπλασία σε μια μοναδική λογοτεχνική σύνθεση με χειροπιαστή ατμόσφαιρα εποχής. Σκλάβοι και ευγενείς, δούκες, σωματέμποροι και πειρατές, αλήθειες και ψέματα, έρωτες, πάθη και ίντριγκες: το νέο βιβλίο της Άννας Γαλανού τα έχει όλα. Η συγγραφέας μίλησε στην Athens Voice για το συναρπαστικό έργο της.

Στο «Όταν φεύγουν τα σύννεφα» του 2016 σκύψατε πάνω από ένα αρκετά σύγχρονο δίδυμο χαρακτήρων (διάσημη τηλεπαρουσιάστρια / πλούσιος επιχειρηματίας) προκειμένου να διηγηθείτε την πορεία ενός κουιντέτου ηρώων στο δρόμο του πεπρωμένου και της αγάπης. Με τη «Θυσία» ωστόσο αποφασίζετε να γυρίσετε το ημερολόγιο αρκετούς αιώνες πίσω. Γιατί;

Η σκέψη να γράψω για την εποχή της Ενετοκρατίας, ωρίμαζε πολύ καιρό μέσα μου. Δεν ήταν μια απόφαση της στιγμής. Οι εικόνες που από παιδί κουβαλώ, έχουν πολλές αναφορές στο Ενετοκρατούμενο Χάνδακα, όπως οι βόλτες στον Κούλε και γύρω από τα επιβλητικά ενετικά τείχη. Επίσης τα νεώρια, τα λιοντάρια, τόπος συνάντησης όλων μας, η Βασιλική του Αγίου Μάρκου, η Λότζια, η Χανιώπορτα και πολλά άλλα, είχαν ανεγερθεί επί Ενετοκρατίας, αυτό ήταν γνωστό. Όλη η Κρήτη εξάλλου, είναι γεμάτη με φορτέσες και Ενετικά κάστρα. Πώς έγιναν όμως; Ποιες ήταν οι συνθήκες που επικρατούσαν εκείνη την εποχή; Το 1992 διάβασα για πρώτη φορά, το βιβλίο του Θεοχάρη Δετοράκη "Η ιστορία της Κρήτης". Κυριολεκτικά έμεινα έκπληκτη όταν μελέτησα την ενότητα "Ενετοκρατία". Για το νησί, ήταν μια πολύ σκληρή κατοχή, που διήρκεσε πολύ. 458 χρόνια. Ο σπόρος να ασχοληθώ κάποτε μ' εκείνη την περίοδο είχε φυτευτεί πλέον μέσα μου, ενώ

παράλληλα τον τροφοδοτούσε η προφορική παράδοση που άκουγα από τους γεροντότερους, οι οποίοι μετά από πέντε σχεδόν αιώνες, είχαν να λένε ακόμη, για την σκληρότητα εκείνης της εποχής. Περιγραφές και γεγονότα που μεταφέρονταν από γενιά σε γενιά. Χρειάστηκαν όμως να περάσουν ακόμη περισσότερα χρόνια για να αποτολμήσω και να γράψω για το θέμα αυτό. Όταν ολοκλήρωσα το μυθοπλαστικό σκέλος της τριλογίας, περίπου δύο χρόνια πριν, τότε ξεκίνησα να διαβάζω επισταμένως ιστορικά βιβλία για την συγκεκριμένη εποχή, κρατώντας παράλληλα σημειώσεις.

Ποιες δυσκολίες παρουσιάζει ένα ιστορικό μυθιστόρημα σε σχέση με το προσαρμοσμένο στους καιρούς μας αφήγημα; Και τι γοητεύει στην περίοδο 1550 – 1570 ώστε να την επιλέξετε;

Το ιστορικό μυθιστόρημα έχει πολλές απαιτήσεις. Πάνω απ' όλα την ακρίβεια και την διασταύρωση στοιχείων. Επειδή δεν είμαι ιστορικός, όφειλα η προσοχή μου να είναι ακόμη μεγαλύτερη. Για να είμαι λοιπόν απόλυτα ακριβής όσον αφορά τις περιγραφές αλλά και τα γεγονότα, η προσπάθεια που κατέβαλα ήταν πραγματικά πολύ μεγάλη. Η γλώσσα γραφής που χρησιμοποιώ στην τριλογία, συνάδει εν πολλοίς με την συγκεκριμένη γλώσσα της εποχής, ταυτόχρονα όμως είναι απόλυτα προσαρμοσμένη στις λεκτικές απαιτήσεις του σήμερα. Δεν ετίθετο θέμα γοητείας της συγκεκριμένης περιόδου, δεν με ενδιέφερε τόσο αυτό. Περισσότερο με εξίταρε μια πιστή αναπαράστασή της, με βάση τις περιγραφές και τα ιστορικά στοιχεία που διάβασα.

Μια αρχοντοπούλα της Κρήτης που οδηγείται ως σκλάβα στην Κωνσταντινούπολη. Δύσκολα θέματα, νευραλγικά για τον Έλληνα ακόμη και σήμερα. Πόσο μεγάλο το ρίσκο του να ενσωματώσετε την οθωμανική αυτοκρατορία στο μυθιστορηματικό κάδρο σας χωρίς να πονέσετε υπερβολικά τον αναγνώστη;

Εκείνη την εποχή κυριαρχούσαν δύο μεγάλες αυτοκρατορίες. Η Ενετική και η Οθωμανική. Η Δημοκρατία της Γαληνοτάτης έλεγχε τις θάλασσες και το εμπόριο και είχε υπό την κατοχή της όλα σχεδόν τα νησιά, με κέντρο αναφοράς τον Χάνδακα. Οι Οθωμανοί από την άλλη κυριαρχούσαν σε όλη την ηπειρωτική χώρα και τα όρια της αυτοκρατορίας τους ήταν αχανή, έφθαναν από Δύση σε Ανατολή. Η μια αυτοκρατορία εποφθαλμιούσε τις κτήσεις της άλλης και η ηρωίδα μου, η Ρούσσα, βρίσκεται άθελά της στο επίκεντρο όλων αυτών των εξελίξεων.

Απέφυγα να αναφερθώ στην Οθωμανική κυριαρχία της Κρήτης, που άλλωστε έγινε αρκετά αργότερα. Αναφέρομαι μόνο στις κουρσάρικες επιδρομές στο νησί και στις καταστροφές που επέφεραν. Οι κουρσάροι, ήταν μεγάλη μάστιγα της εποχής και επί της ουσίας αποτελούσαν τον έμμισθο στόλο των Οθωμανών.

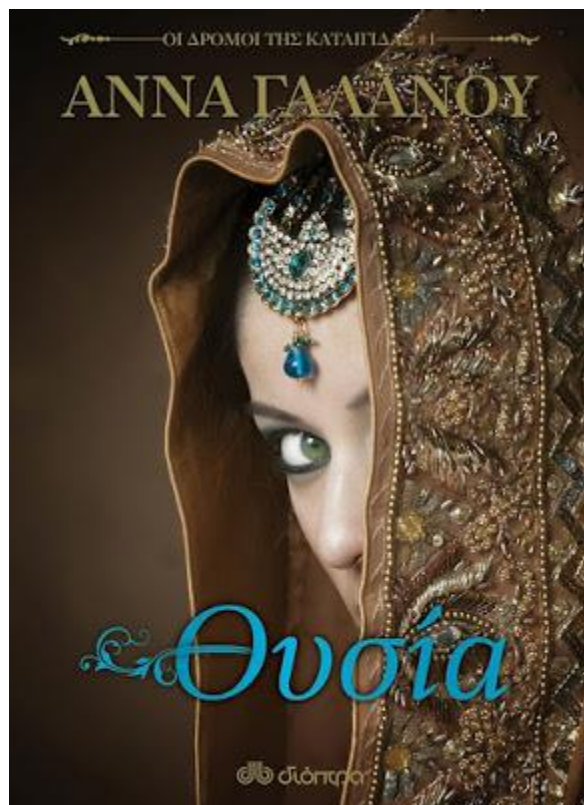
Γιατί το βιβλίο φέρει τον υπέρτιτλο «Δρόμοι της καταιγίδας #1»; Πόσους δρόμους της καταιγίδας θα διασχίσουμε και ποια έκταση θα καλύψει η ιστορική διαδρομή τους;

Ο υπέρτιτλος δεν είναι τυχαίος. “Οι δρόμοι της Καταιγίδας”, διαπλέουν το Αιγαίο για να φθάσουν στην Κωνσταντινούπολη κι από κει στην Αδριανούπολη, την πάλαι ποτέ πρωτεύουσα των Οθωμανών, ταξιδεύουν στο Ιόνιο και στην Αδριατική για να προσαράξουν στην Βενετία και διασχίζουν τόσο από θάλασσα όσο κι από στεριά όλη την Κρήτη. Στο τρίτο βιβλίο της τριλογίας, έχουμε ακόμη ένα δύσκολο δρόμο, ίσως τον δυσκολότερο από όλους. Πραγματική καταιγίδα. Δυστυχώς όπως καταλαβαίνετε, ακόμη δεν μπορώ να αναφερθώ σ’ αυτόν.

Σας ενδιαφέρει να υπάρχει στο έργο σας πέρα από τα βασικά συστατικά του (συγκινήσεις, αυτοεξερεύνηση, γοητευτική πρόζα) και υλικό το οποίο θα κεντρίσει τον αναγνώστη να «ψαχτεί»; Πόσοι άραγε γνώριζαν τα ιστορικά γεγονότα που αναφέρετε και ποια θα ήταν η οπτική τους για τα πράγματα διαβάζοντας το βιβλίο;

Υπέροχη ερώτηση. Ανέκαθεν αυτό το σημείο με ενδιέφερε περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Το προσέχω και δουλεύω πολύ πάνω σ’ αυτό. Σε όλα μου τα μυθιστορήματα υπάρχει ένα κοινωνικό υπόβαθρο κάποιας συγκεκριμένης εποχής γύρω από το οποίο τοποθετώ τους ήρωες. Στην τριλογία, ένα παραπάνω, γιατί όπως κι εσείς αναφέρατε, χρονολογικά μας πάει πολλά χρόνια πίσω. Κανένας αναγνώστης δεν είναι υποχρεωμένος να γνωρίζει ιστορικές λεπτομέρειες της εποχής που αναφέρομαι. Άλλωστε κανένα σχολείο δεν μας δίδαξε επί της ουσίας την ιστορία. Από την “Θυσία” όμως, όσοι πραγματικά ενδιαφέρονται, μπορούν να αντλήσουν αρκετά ιστορικά στοιχεία και στην συνέχεια μπορούν να ψάξουν τα σημεία που τους ενδιαφέρουν περισσότερο. Άλλωστε παραθέτω τεκμηριωμένη βιβλιογραφία 44 λημμάτων. Έως τώρα, παρότι ακόμη είναι αρκετά νωρίς, οι απόψεις των αναγνωστών

είναι πολύ θετικές. Με ικανοποιεί και με ευχαριστεί πολύ το γεγονός, πως έτσι, εξ αιτίας ενός και μόνο αναγνώσματος, η αναζήτηση μετατρέπεται σε γνώση. Εισπράττω πολλά θετικά γιαυτό, που ανέκαθεν αποτελούσε για μένα μεγάλο ζητούμενο.

Διαγράψατε μια επαγγελματική σταδιοδρομία πριν στραφείτε στο γράψιμο, και από το 2011 και έπειτα, γράφετε αδιάκοπα: ποίηση, πεζογραφήματα, θεατρικά, παιδικά βιβλία. Τι σας υποκίνησε; Και πόσο σας γεμίζει αυτή η ιδιότητα;

Το 2011 εκδόθηκε το πρώτο μου μυθιστόρημα, όπως πολύ σωστά λέτε, όμως το πρώτο μου βιβλίο, το έγραψα πολλά χρόνια πιο πριν. Γράφω από πολύ νεαρή ηλικία, όμως δεν είχα αποφασίσει να εκδώσω. Επί της ουσίας, δεν είχα κάνει την παραμικρή προσπάθεια γιαυτό. Βραβεύτηκα αρκετές φορές στο παρελθόν με πρώτα και δεύτερα βραβεία, για διαφορετικά είδη πεζού και ποιητικού λόγου. Ούτως ή άλλως δεν είμαι ανυπόμονος ούτε βιαστικός άνθρωπος και όταν πήρα την απόφαση ότι έφθασε η ώρα τα κείμενά μου να βγουν επιτέλους στο φως, ήμουν σε ηλικία που δεν με απασχολούσαν πλέον ζητήματα βιοπορισμού. Μπορούσα και είχα πλέον την πολυτέλεια να αφιερωθώ αποκλειστικά και μόνο στα βιβλία μου.

Ποιους συγγραφείς απολαμβάνετε να διαβάσετε; Πόσο έχουν επηρεάσει τη δουλειά σας;

Προτιμώ τους κλασσικούς συγγραφείς, Έλληνες και ξένους. Πένες που χαρακτήρισαν γενιές ανθρώπων και που μέχρι σήμερα απασχολούν και είναι πάντα μπροστά. Με επηρέασε πολύ ο Νίκος Καζαντζάκης και ιδιαίτερα το βιβλίο του, “Αναφορά στο Γκρέκο”. Με έχει επηρεάσει πολύ και συνεχίζει να με επηρεάζει ο Οδυσσεύς Ελύτης. Εκτός από πεζά κείμενα, διαβάζω πολύ ποίηση και ομολογώ πως χωρίς αυτήν δεν ξέρω αν θα μπορούσα να γράψω. Διαβάζω πάρα πολύ, αρκετούς και διαφορετικούς συγγραφείς. Γιώργος Ιωάννου, εξαιρετικός πεζογράφος, με υπέροχη χρήση της Ελληνικής γλώσσας. Στέκομαι πάρα πολύ στο θέμα χειρισμού της γλώσσας μας, που εδώ και αρκετό καιρό δέχεται μια αήθη επίθεση απλούστευσης. Δυσανασχετώ και αντιδρώ σ’ αυτό. Διαβάζω αρκετά συχνά τον Όμηρο, μακράν τον μεγαλύτερο μυθιστοριογράφο. Νομίζω ότι πολλοί από μας, δεν έχουμε συνειδητοποιήσει τι έχει γράψει ο Όμηρος, ίσως επειδή δεν τον έχουμε διδαχθεί όπως πρέπει. Παρακολουθώ και διαβάζω επίσης τους σύγχρονους πεζογράφους και κάποιοι εξ’ αυτών μου αρέσουν ξεχωριστά. Επειδή διαβάζω πάρα πολύ, σίγουρα αρκετοί συγγραφείς έχουν επηρεάσει την σκέψη μου, αλλά και τον τρόπο που δομώ τα δικά μου έργα. Αυτό είναι πολύ καλό και συνάμα βοηθητικό. Τους ευχαριστώ γιαυτό.

Μιλάτε με το κοινό σας; Είστε αισιόδοξη για τον ρόλο του βιβλίου σε μια καθημερινότητα γεμάτη διαδικτυακούς περισπασμούς, οικονομικές έγνοιες και συλλογική λατρεία του Survivor;

Όλα όσα αναφέρετε σαν περισπασμούς – πειρασμούς, κατά την γνώμη μου είναι εφήμερες τέρψεις. Η ψυχή θέλει ουσιαστική τροφή, κάτι που η εικόνα, όσο δελεαστική και αν είναι, αδυνατεί να δώσει. Τα συναισθήματα που ντύνουν και ζεσταίνουν την ψυχή δεν συνάδουν ούτε με το διαδίκτυο, ούτε με τις σκηνοθετικές υπερβολές. Τον επόμενο χρόνο, ίσως και πιο σύντομα, θα έχουν ξεχαστεί. Κάτι που δεν συμβαίνει με ένα καλό βιβλίο. Είναι παρήγορο να ξέρεις πως είναι κάπου κοντά σου κι ότι ανά πάσα στιγμή μπορείς να ξαναβουτήξεις στις σελίδες του. Είμαι αισιόδοξη για την πορεία του βιβλίου. Έχει περάσει από πολλές κακοτοπιές, βιβλιοθήκες ολόκληρες κάηκαν και καταστράφηκαν στο παρελθόν κι όμως το βιβλίο πάντα κατάφερνε και στο τέλος κυριαρχούσε. Το ίδιο θα γίνει και τώρα. Προσπαθώ να έχω

μια ουσιαστική σχέση με τους αναγνώστες μου, να είμαι συνεπής όσον αφορά τις απόψεις μου και να μην πελαγοδρομώ μπερδεύοντας τους. Ξέρουν ότι στα βιβλία μου θα διαβάσουν μια ιστορία καλά δομημένη, με σωστά ελληνικά και χωρίς περισσιες φιοριτούρες εντυπωσιασμού.

«Ό,τι είναι γραφτό, αυτό θα γίνει. Αλλά και πάλι, πολλές φορές εμείς οι ίδιοι κάνουμε τη σκέψη μας μοίρα και την ιδέα μας γραφτό». Ταυτίζεστε με το απόφθεγμα; Ποιο σκέλος του σας εκφράζει περισσότερο;

Κάποια πράγματα είναι μοιραία κι αναπόφευκτα, όμως στα περισσότερα εμείς είμαστε οι μαέστροι που κρατάμε την μπαγκέτα. Η αλήθεια για μένα είναι κάπου στο ενδιάμεσο. Προσωπικά αφαιρώ από την ζωή μου τις συμπτώσεις, δεν θέλω να με επηρεάζουν. Προτιμώ να πορεύομαι προγραμματίζοντας κάποια πράγματα που αφορούν πάντα το άμεσο μέλλον, γιατί ποτέ δεν κάνω μακροχρόνια σχέδια. Μου αρέσει να αγωνίζομαι για τα πιστεύω μου, αυτό με κρατά σε εγρήγορση και σκέψη. Δεν μπορώ να φανταστώ τον εαυτό μου να ακολουθεί ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα μόνο και μόνο για να έχω κάποιο επιθυμητό αποτέλεσμα. Φοβάμαι τις μεγάλες ανατροπές του σύμπαντος, προσπαθώ να κάνω μικρά βήματα, διεκδικώντας όμως πάντα το δικίο μου. Δυο πράγματα δεν συγχωρώ ποτέ. Την αδικία και την αχαριστία.